

Interreg

Cofinanciado por
la Unión Europea
Cofinanciado pela
União Europeia

XUNTA
DE GALICIA

España - Portugal

Es_factory

ESTUDO BENCHMARKING

Viabilidade da lexislación para a inclusión das cooperativas de impulso de capacidades/empendedoras para a xeración de emprego de calidade

XUNTA
DE GALICIA

USC
UNIVERSIDADE
DE SANTIAGO
DE COMPOSTELA

agaca
Asociación Galega de
Cooperativas Agroalimentarias

espazo coop
unión de cooperativas galegas

Aesgal
Asociación Española de
Sectorial

utad
UNIVERSIDADE
DE TRÁS-OS-MONTES
& ALTO ALENTO

TECMINHO
Instituto de Inovação em Tecnologia

in.cubo
Inciubadora de
Iniciativas Empresariais
Inovadoras

Índice

1.- CONCEPTO E CARÁCTERÍSTICAS.....	3
2. FORMA XURÍDICA - OBXECTO SOCIAL – PERSOAS SOCIAS.....	7
2.1 FORMA XURÍDICA.....	8
a) CONSTITUCIÓN.	
b) ESTATUTOS E REGULAMENTO DE RÉXIME INTERIOR.	
c) CARTA DE SERVICIOS.	
2.2 OBXECTO SOCIAL.....	9
2.3 PERSOAS SOCIAS.....	10
3. FIGURAS AFÍNS NA LEXISLACIÓN ACTUAL GALEGA.....	12
3.1 COOPERATIVAS DE TRABALLO ASOCIADO.....	13
3.2. COOPERATIVAS DE SERVIZOS.	13
3.3. COOPERATIVAS DE CONSUMIDORES E USUARIOS.	13
3.4. CLASIFICACION AUTÓNOMA DAS COOPERATIVAS DE FOMENTO DO EMPRENDEMENTO.....	14
4. MARCO LEXISLATIVO COMPARADO.....	15
4.1 COOPERATIVAS IMPULSO EMPRESARIAL EN FUNCIONAMENTO.....	20
a) MODELO SMART IBERICA DE IMPULSO EMPRESARIAL.	
b) MODELO FEVECTA.	
4.2 FIGURAS AFINS NOUTRAS LEXISLACIÓNS AUTONÓMICAS.....	26
a) MODELO ACELERA.	
b) MODELO UCOMUR.	
4.3 AS COOPERATIVAS NA NORMATIVA PORTUGUESA.....	31
5. VIABILIDADE DE INCORPORACIÓN Á LEI DE COOPERATIVAS DE GALICIA	34

1. Concepto características

e

A Economía Social é recoñecida como un modelo económico de grande interese en Europa por ser unha fonte de emprego sostible. Segundo o Informe de evolución e tendencias no ámbito da Economía Social elaborado pola Confederación Empresarial Española da Economía Social (CEPES) do ano 2023, a Economía Social representa o 10% do PIB da Unión Europea xerando máis de 14 millóns de empregos en Europa e 2.200.000 postos de traballo (directos e indirectos) en España.

É importante destacar que a Economía Social da resposta aos principais retos da sociedade como, entre outros, o emprego, a vivenda, a banca ética, a alimentación sostible ou a exclusión social. Así mesmo, representa un modelo empresarial que está a acelerar os grandes procesos de transformación en Europa, facéndoo con empresas competitivas, presentes en todos os sectores económicos.

Neste sentido, **a Economía Social é un motor clave do desenvolvemento económico e social en Europa**, aglutinando unha ampla e rica variedade de formas organizativas formadas en diversos contextos nacionais e de benestar social, pero con valores, características e obxectivos comúns, combinando actividades económicas sostibles cun impacto social positivo, axustando, ao mesmo tempo, os bens e servizos ás necesidades existentes. Os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) de Nacións Unidas son unha evidencia das oportunidades que ofrece a Economía Social e por iso situárona no foco das Axendas 2030 nacionais, rexionais e locais.

Pola súa banda, a Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia, define a Economía Social ao conxunto das actividades económicas e empresariais que, no ámbito privado, levan a cabo aquelas entidades que se rexen polos principios recollidos no artigo 5 da devandita norma, as cales perseguen o interese colectivo das persoas que as integran, o interese xeral económico ou social, ou ambos.

Os principios orientadores da Economía Social, segundo o mencionado artigo 5, son os seguintes *“As entidades de economía social, inspiradas polos valores de axuda mutua, responsabilidade, democracia, igualdade, equidade, solidariedade, honestidade, transparencia, autonomía, autoxestión, responsabilidade social e preocupación polas demais persoas, están informadas polos seguintes principios orientadores:*

a) **A primacía das persoas e do fin social sobre o capital**, que se concreta nunha xestión autónoma e transparente, democrática e participativa, a cal leva a priorizar a toma de decisións máis en función das persoas e as súas achegas de traballo e servizos prestados á entidade, ou en función do fin social, que en relación ás súas achegas ao capital social.

b) **A aplicación dos resultados obtidos da actividade económica**, principalmente en función do traballo achegado e do servizo ou actividade realizados polas socias e socios ou polas persoas integrantes, no seu caso, ao fin social obxecto da entidade, ao servizo da consecución de obxectivos como o desenvolvemento sostible, o interese dos servizos aos membros e o interese xeral.

c) **A promoción da solidariedade interna e coa sociedade** que favoreza o compromiso co desenvolvemento local, a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres, a cohesión social, a cooperación, a inserción de persoas con discapacidade e de persoas en risco ou en situación de exclusión social, a xeración de emprego estable e de calidade, a conciliación da vida persoal, familiar e laboral, e a sustentabilidade.

d) **A independencia con respecto aos poderes públicos.**

e) ***O compromiso co territorio, fronte ao despoboamento e o envellecemento no medio rural galego, inxectando estabilidade e futuro.***

f) ***O fortalecemento da democracia institucional e económica.***

Por outra banda, nos últimos anos os avances tecnolóxicos, a evolución demográfica e os efectos da crise económica e de saúde derivada da COVID-19, transformaron en profundidade o mercado único europeo, xurdindo novas iniciativas económicas (como a economía circular, a economía colaborativa ou a economía dixital) irrompendo con forza novos modelos de negocio, como o emprendemento dixital que favorece á produción descentralizada e alternativa á organización tradicional do traballo.

A fisionomía do mercado de traballo parece que evoluciona cara unha maior autonomía e flexibilidade nas relacións de traballo nas que as empresas de dimensión reducida son as predominantes, sendo unha verdadeira oportunidade para o crecemento económico sostible e a xeración de emprego de calidade, o que require que se fomente o espírito empresarial en empresas pertencentes á Economía Social.

Dentro deste contexto é onde nace o novo modelo cooperativo obxecto do presente estudo: **As cooperativas de impulso de capacidades / emprendemento.**

Esta nova tipoloxía de cooperativas son unha fórmula empresarial que permiten a aquelas persoas emprendedoras que teñen unha idea de negocio a desenvolver dentro da Economía Social, obter unha experiencia real de emprendemento nunha contorna protexida, procurando acadar empregos de calidade, reducindo os riscos e minimizando os custes de lanzamento da idea de negocio.

Polo tanto, as cooperativas de impulso do emprendemento supoñen unha **aposta de futuro para impulsar empresas emerxentes dentro da Economía Social.** Este modelo permite contrastar aos grupos de emprendedores o seu modelo de negocio no mercado con carácter previo á súa posta en marcha formalmente, polo que o proxecto empresarial resultará máis consistente e competitivo, permitíndolles testear a súa idea e comprobar se a mesma ten encaixe no mercado e viabilidade económica.

A cooperativa de fomento do emprendemento funciona, polo tanto, como un ente protector (e promotor) que proporciona ás persoas emprendedoras uns servizos que lles permiten centrarse en desenvolver a súa idea, así como probala dunha maneira segura, cómoda e cos apoios técnicos e xurídicos necesarios.

Entre os servizos que desenvolven as Cooperativas de fomento do emprendemento, podemos destacar os seguintes:

a) **Orientación profesional:** A entidade pode guiar ás persoas socias para valorar as posibilidades de éxito na súa idea de negocio, mediante un acompañamento personalizado segundo as necesidades de cada proxecto. Dentro desta orientación profesional inclúese o asesoramento sobre o modelo de negocio e sobre a súa viabilidade económica.

b) **Formación en habilidades empresariais para o desenvolvemento da actividade empresarial.** A cooperativa poderá facilitar formación á persoa socia de maneira individual ou grupal con outros socios/as, mediante a impartición de talleres, seminarios ou reunións nas que se facilite formación específica naqueles ámbitos que resulten de necesario coñecemento para o desenvolvemento da actividade autónoma, como axuda na

formulación e seguimento dos plans de márketing, de xestión empresarial, información contable, acción comercial, etc.

c) Apoio técnico titorizado nos primeiros meses da posta en marcha da idea de negocio. Esta actividade permite servir de guía á persoa socia naqueles aspectos que sexan precisos para a continuidade do seu negocio, como a incorporación a redes empresariais existentes, a mellora das súas relacións cos clientes, a procura de fidelización, etc.

d) Asesoramento xurídico e económico e a xestión administrativa, fiscal, laboral e contable da actividade.

e) Prestación de servizos mutualizados que permitan a asunción colectiva dos riscos e beneficios. Estes servizos poderían prestarse mediante a subscrición de pólizas colectivas de responsabilidade civil, a constitución dun fondo de garantía para a cobranza dos créditos debidos polos clientes, a cobertura colectiva en prevención, ofrecemento de avais, o uso de espazos comúns ou mesmo a compra colectiva de equipamentos.

Tal e como se recolle no preámbulo da Lei 14/2011, do 23 de decembro, de Sociedades Cooperativas Andaluzas, a finalidade desta tipoloxía de cooperativas sería a de *“canalizar as inquietudes emprendedoras dos seus eventuais socios e socias en calquera das súas formas previstas no artigo 93, asumindo, singularmente o obxectivo de contribuír desde o modelo cooperativo ao asesoramento con carácter regular e colectivos que eventualmente se prestarían no ámbito da economía informal”*. O factor causal que motiva a súa constitución, e que debería estar presente durante toda a vida da sociedade cooperativa, é a de prestar servizos á persoa socia, dirixindo ou orientando a súa idea ou proxecto empresarial de negocio.

Para dar cumprimento ao anterior, este modelo dispón dos múltiples servizos xa referenciados, que dan apoio e valor engadido ás actividades que realizan as persoas socias emprendedoras, así mesmo, tamén se contribúe co asesoramento de aquelas actividades autónomas que eventualmente se prestarían no ámbito da economía informal.

Con mesma finalidade (a promoción da actividade emprendedora e o ordenamento de actividades irregulares), xustifícase a creación de esta modalidade societaria no preámbulo da Lei 6/2013, do 6 de novembro, de Cooperativas de Cantabria: *“As cooperativas de impulso empresarial pretenden facilitar a innovación social desde un estricto cumprimento dos principios cooperativos. Trátase dunha eficaz ferramenta de fomento do emprendemento dos seus socios, capaz de conseguir o asesoramento de servizos que doutro modo permanecerían no ámbito da economía informal”*.

Con todo, a normativa cántabra incide na estricta observancia dos principios cooperativos, o que segundo o noso entender debería terse en plena consideración no que respecta ao funcionamento interno da sociedade e que, máis alá de servir soamente de recordatorio, ven a limitar a creación de entes que, baixo esta nova tipoloxía societaria, pretendan a creación de empresas con outros fins diferentes aos das cooperativas de fomento do emprendemento por non cumprir cos principios obrigatorios que caracterizan ás sociedades cooperativas, é dicir, que a forma societaria non bastaría, por si soa, para ser unha sociedade cooperativa se a actividade que se leva a cabo non se acompaña do cumprimento dos principios e valores cooperativos de adhesión voluntaria e aberta, xestión democrática, participación económica das persoas socias, autonomía e independencia, educación, formación e información, cooperación entre sociedades cooperativas e intereses pola comunidade.

2. Forma xurídica

Obxecto Social

Persoas Socias

2.1. Forma xurídica

2.1 Constitución

A Sociedade Cooperativa de fomento do emprendemento non presenta ningunha particularidade con respecto á constitución doutro tipo de sociedade cooperativa. Tal e como establece a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia no seu artigo 11 “A sociedade cooperativa constituirase mediante escritura pública que se inscribirá no correspondente rexistro de cooperativas, adquirindo neste momento personalidade xurídica.”

Así mesmo, será precisa a celebración da asemblea constituínte con carácter previo á elevación a pública da escritura de constitución da sociedade cooperativa, que estará integrada polos promotores da sociedade.

2.2. Estatutos e Regulamento de réxime interior

Respecto dos estatutos da cooperativa de fomento do emprendemento deberán cumprir cos mesmos requisitos que os previstos na Lei de cooperativas de Galicia, incorporando o contido mínimo previsto no artigo 14.

Como particularidade, o Decreto 123/2014, do 2 de setembro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 14/2011, do 23 de decembro, de Sociedades Cooperativas Andaluzas, ao regular as Cooperativas de impulso empresarial, análogas as de fomento do emprendemento, establece que “Na **denominación** deste tipo de cooperativas deberá aparecer a expresión «de impulso empresarial». As cooperativas de impulso empresarial poderán ter o carácter de interese social, nese caso deberán incluír na súa denominación a expresión «de impulso empresarial e interese social».”

Respecto das persoas socias das cooperativas de impulso empresarial, o Regulamento de Sociedades Cooperativas Andaluzas prevé a posibilidade de que os estatutos establezan como **causa específica de exclusión** das socias usuarias “non alcanzar durante tres meses consecutivos, ou durante cinco meses en cómputo anual, un volume de facturación igual ou superior ao salario mínimo interprofesional, correspondente aos devanditos períodos. Con todo, os estatutos da entidade poderán dispoñer a consideración das persoas socias usuarias que non alcancen tales marxes de facturación como socios e socias usuarios de carácter intermitente.”

Continuando coa regulación andaluza a este respecto, prevese tamén que estatutariamente se determine a **porcentaxe de votos** que corresponda ás persoas socias de estrutura (con permanencia na cooperativa) sen que, en ningún caso, poida superar o trinta por cento dos votos sociais, e impondo maiorías cualificadas para a adopción de determinados acordos.

Tamén prevé a obrigação para este tipo de cooperativas de incorporar un **Regulamento de réxime interior** que contería polo menos, os seguintes extremos:

a) *Supostos en que se poderá compatibilizar a condición de persoa socia de estrutura e persoa socia usuaria (...).*

- b) *Fixación, no seu caso, dun estatuto económico diferenciado para ambas as clases de persoas socias (...).*
- c) *Traballos que as persoas socias de estrutura deben prestar aos socios e socias usuarios, identificando, como mínimo, cales son, en que consisten, as condicións técnicas da súa prestación e o seu grao de permanencia.*
- d) *Determinación do período de duración do acompañamento á actividade emprendedora.*
- e) *Características específicas que deberán establecerse nos convenios de acompañamento que, no seu caso, subscriba a sociedade cooperativa con cada persoa socia usuaria.*

2.3 Carta de servizos

Outra das obrigacións que impón a lexislación andaluza a este tipo de cooperativas é a de dispoñer dunha **Carta de Servizos** que haberá de estar permanentemente actualizada, e na que se informará tanto ás persoas usuarias non socias como á cidadanía en xeral, sobre os servizos que proporcionan, os dereitos que asisten ás citadas persoas usuarias e os compromisos de calidade que asumen na súa prestación.

2.2 Obxecto Social

O obxecto social deste tipo de Sociedade Cooperativa é canalizar, no ámbito da súa organización, a iniciativa emprendedora dos seus socios e socias, mediante a orientación profesional, a provisión de habilidades empresariais precisas para o desenvolvemento de cada unha das súas actividades, a titorización das devanditas actividades nos primeiros anos do seu exercicio ou a prestación de determinados servizos comúns ás persoas socias que lles proporcione un ámbito onde desempeñar regularmente a súa actividade profesional.

Promover por medio de actividades como a orientación profesional, a facilitación de habilidades empresariais precisas para o desenvolvemento de cada unha das súas actividades, a titorización destas actividades nos primeiros anos de exercicio ou a prestación de determinados servizos comúns aos socios que lles proporcione un ámbito onde desenvolver a súa actividade profesional. Tamén o fomento do emprego cooperativo e favorecemento dun desenvolvemento socioeconómico sostible e innovador.

A cooperativa de impulso empresarial ten a virtude de ser un modelo especialmente concibido para desenvolver o obxecto social de promover o emprendemento entre as súas persoas socias, permitindo orientar ese emprendemento non só individualmente senón colectivamente, priorizando o emprendemento na Economía Social.

Esta tipoloxía de cooperativas teñen por obxecto xerar comunidades de axuda mutua ao redor da necesidade común das persoas socias de crear o seu propio posto de traballo

nunhas condicións que lle permitan un desenvolvemento profesional acorde ás súas capacidades e aspiracións persoais.

As cooperativas de fomento do emprendemento terán como obxectivos prioritarios, os seguintes:

- Proporcionar unha contorna para que as persoas emprendedoras poidan testear a súa idea de negocio de maneira real no mercado baixo unhas condicións de seguridade.
- Realizar a facturación da cooperativa aos clientes do proxecto emprendedor.
- Proporcionar un espazo físico para formarse e realizar redes de contacto.
- Facilitar unha primeira experiencia emprendedora para que a persoa socia perda o medo para iniciar unha actividade empresarial.
- Recibir mentorización en diversas áreas como son finanzas, márketing, xestión de persoal, temas legais, etc.

2.3 Persoas Socias

As regulacións autonómicas actuais deste tipo de cooperativas prevén diferentes tipoloxías de persoas socias.

No caso da lexislación andaluza, o Regulamento de Sociedades Cooperativas Andaluzas, no seu artigo 82 regula a coexistencia de dous tipos de persoas socias:

- **Persoa socia de estrutura:** As prestadoras de orientación, formación, titoría ou servizos complementarios, que se denominan socios e socias de estrutura.
- **Persoa socia usuaria:** As beneficiarias das prestacións por parte das socias de estrutura, que reciben a cualificación de socios e socias usuarios.

Ademais dos socios de estrutura e dos socios usuarios, a Lei Andaluza de Cooperativas regula outras tipoloxías de persoas socias que tamén terían cabida na Cooperativa de Emprendemento:

- **Persoas socias temporais:** para a realización societaria dunha tarefa ou proxecto de duración determinada, de duración igual ou superior a seis meses e como máximo durante seis anos.
- **Persoas socias inactivas:** as que tendo unha antigüidade mínima na entidade de 5 anos deixen a súa actividade e sexan autorizados pola entidade para manter a súa vinculación.
- **Persoas socias colaboradoras:** persoas físicas ou xurídicas que, sen realizar a actividade cooperativizada, contribúan á consecución do seu obxecto social.
- **Persoas socias inversoras:** aquelas que participan investindo no capital social –por unha duración mínima de 7 anos– sen realizar actividade societaria.

Pola súa banda, a lexislación valenciana, en materia de cooperativas de emprendemento, Decreto Lexislativo 2/2015, do 15 de maio, do Consell, polo que aproba o texto refundido da Lei de Cooperativas da Comunitat Valenciana, tamén contempla dous tipos de persoas socias, por unha banda, as persoas físicas portadoras dun proxecto empresarial e cuxa permanencia na cooperativa será limitada temporalmente; e por outra, persoas xurídicas que teñan por obxecto o fomento do cooperativismo e cuxa permanencia na cooperativa será indefinida.

Artigo 97.bis: “2. *Poderán incorporarse á cooperativa de emprendemento persoas físicas portadoras dun proxecto empresarial que aspiren a constituírse en cooperativa. A **permanencia na cooperativa destes socios e socias, que en ningún caso poderá exceder do prazo dun ano**, estará limitada ao tempo necesario para finalizar e poñer a proba o seu proxecto empresarial, así como para tomar a decisión de constituír ou non unha cooperativa. Transcorrido este tempo, a persoa socia causará baixa e terá dereito á liquidación da súa achega obrigatoria a capital, que lle será reembolsada no momento da baixa (...).* 3. *Tamén poderán integrarse como socios das cooperativas de emprendemento persoas xurídicas que teñan por obxecto o fomento do cooperativismo ou do emprendemento en territorio da Comunitat Valenciana, ou ben a loita contra o desemprego. A súa permanencia na cooperativa terá carácter indefinido.*”

No caso da lexislación galega, contamos coa distinción de diferentes tipos de persoas socias nos artigos 27 e seguintes da Lei 5/1998, de 18 de decembro, de Cooperativas de Galicia; O socio a proba e o socio excedente que se refiren a posicións temporais nas que as persoas socias das diferentes tipoloxía de cooperativas reguladas, poden atoparse nun momento determinado.

Resulta de especial interese destacar a figura das persoas **Socias colaboradoras** recollida no artigo 29 da Lei de Sociedades Cooperativas de Galicia: “1. *Os estatutos poderán prever e regular a existencia de socios colaboradores, persoas físicas ou xurídicas, públicas ou privadas, que, sen poder realizar plenamente o obxecto social cooperativo, poidan colaborar na súa consecución. (...) poderán ser socios colaboradores aquelas cooperativas coas que se subscribiu un acordo de colaboración intercooperativo (...).*”

Tal e como analizaremos no apartado Cuarto de este estudo sobre lexislación comparada, as comunidades autónomas onde desenvolven a súa actividade algunhas cooperativas de emprendemento, como Navarra e o Principado de Asturias, e que carecen dun marco xurídico específico para iso, tiveron que conxugar as diversas posibilidades que as súas lexislacións lle ofrecían ou permitían, para tratar de construír un modelo que respondera as súas necesidades.

Neste marco xurídico se recorre as figuras xa existentes na súa lexislación como son as **cooperativas de servizos** e as **cooperativas de consumidores e usuarios**. Distinguindo nestes casos dúas tipoloxías de persoas socias, as socias cooperativas que prestan os servizos e son as que fan a titorización das persoas emprendedoras, o seguimento dos proxectos, a labor da orientación, etc.; e as socias colaboradoras, que son as que se benefician dos servizos propiamente dito.

3. Figuras afíns na lexislación actual galega

3.1 Cooperativas de Trabajo Asociado

(Artigo 104 e seguintes da Lei 5/1998, do 18 de decembro, de Cooperativas de Galicia)

Na nosa opinión, a clasificación das cooperativas de impulso empresarial como cooperativas de traballo asociado non resultaría a máis idónea para esta modalidade societaria se atendemos ao concepto clásico das cooperativas de traballo, cuxa nota singular ou predominante é o traballo común dos seus socios mediante a produción de bens ou servizos para terceiras persoas.

O traballo en común ou en conxunto que se atopa ausente neste modelo cooperativo que, fundamentalmente, consiste en servir de apoio ás persoas emprendedoras de xeito colectivo ou individual. Aínda que con esta actividade se consiga a creación e impulso de novos postos de traballo, non existe unha organización colectiva do traballo, nin unha aposta común da actividade de todas as persoas socias, nin tampouco dos seus medios de produción.

3.2 Cooperativas de Servizos

(Artigo 115 e seguintes da Lei 5/1998, do 18 de decembro, de Cooperativas de Galicia)

Precisamente o dobre obxectivo de crear emprego e prestar servizos a profesionais autónomos, leva a algún sector doutrinal a considerar ás cooperativas de fomento do emprendemento como unha figura intermedia entre as cooperativas de traballo asociado e as cooperativas de servizos, xa que nestas o/a traballador/a autónomo/a terá liberdade para a fixación das condicións da prestación laboral (horario, funcións, lugar de traballo, etc.) e a cooperativa soamente se deberá limitar a aportar unha serie de servizos, sendo que para o cumprimento do seu obxecto social, poderán desenvolver calquera actividade económica ou social.

3.3 Cooperativas de Consumidores e Usuarios

(Artigo 115 e seguintes da Lei 5/1998, do 18 de decembro, de Cooperativas de Galicia)

Segundo establece a norma, son cooperativas de consumidores e usuarios aquelas que teñen por obxecto procurar bens e servizos para o consumo das súas persoas socias e das persoas que convivan coas mesmas, producindo os bens e servizos que proporcionen ou adquiríndoos de terceiras persoas, así como a defensa e promoción dos dereitos dos consumidores ou consumidoras e usuarios ou usuarias. Poderán ser persoas socias destas cooperativas as persoas físicas e xurídicas e as entidades ou organizacións de consumidores ou consumidoras que tivesen o carácter de destinatarios finais. O subministro de bens e servizos da cooperativa ás súas persoas socias terá a consideración de operacións societarias internas, resultando a mesma cooperativa, así como as súas persoas socias, para todos os efectos, como consumidoras directas.

Así mesmo, poderán realizar actividades cooperativizadas con terceiras persoas non socias, dentro do ámbito territorial da cooperativa, ata o límite previsto nos estatutos sociais e se os mesmos non se pronunciasen, o límite establécese nun 50% das súas operacións coas persoas socias.

3.4 Clasificación autónoma das Cooperativas de fomento do emprendemento

As cooperativas de impulso empresarial, polas singularidades que presentan en canto á súa finalidade, obxecto social e persoas socias que a integran, debería gozar de entidade xurídica propia e, por iso, consideramos que a cualificación que máis se axusta son aquelas lexislacións, como a cántabra ou a valenciana, que as desvinculan das cooperativas do traballo asociado e as clasifican como un modelo de cooperativas especiais, diferenciándoas especificamente das cooperativas de traballo e das cooperativas de servizos.

4. Marco legislativo comparado

A lexislación autonómica en materia de cooperativas comezou a incorporar a regulación das cooperativas de impulso empresarial ou cooperativas de emprendemento, incluíndoas como resposta do cooperativismo ao apoio á creación e crecemento de actividades económicas e sociais desenvoltas por novos emprendedores ou emprendedoras.

As cooperativas de impulso empresarial pretenden facilitar a innovación social desde un estrito cumprimento dos principios cooperativos. Trátase dunha eficaz ferramenta de fomento do emprendemento, capaz de conseguir o xurdimento de servizos que doutro xeito permanecerían no ámbito da economía informal. Por este motivo, a maioría están impulsadas por organismos ou Administracións Públicas, sendo unha ferramenta das súas políticas de emprego.

Como parte destas políticas pode emitirse unha regulación normativa específica desta clase de cooperativas, ou ben unicamente unha actividade de promoción dalgunha delas. Neste sentido, podemos clasificar a estas cooperativas en función, en primeiro lugar, da súa forma xurídica e, en segundo lugar, de se posúen ou non unha regulación específica que poda determinar dita forma ou categoría.

Na lexislación estatal no eido das cooperativas, temos seis exemplos de regulación de cooperativas de impulso ou fomento empresarial:

1. Lei 14/2011, de 23 de decembro, de Sociedades Cooperativas Andaluzas.

A cooperativa de impulso empresarial, regulada no artigo 93 da Lei 14/2011, do 23 de decembro, de sociedades cooperativas andaluzas, foi a pioneira no xénero, e que as encadra como unha subespecie das cooperativas de traballo asociado.

A lei andaluza defíneas como un subtipo das cooperativas de traballo asociado, aínda que normalmente son cualificadas como cooperativas «híbridas» entre cooperativas de traballo asociado e as cooperativas de servizos, o que parece querer explicar a súa estrutura de traballo asociado, pero o seu obxectivo de prestar servizos empresariais.

Artículo 93. Cooperativas de impulso empresarial.

1. Son sociedades cooperativas de impulso empresarial las que tienen como objeto social prioritario canalizar, en el ámbito de su organización, la iniciativa emprendedora de sus socios y socias, mediante la orientación profesional, la provisión de habilidades empresariales precisas para el desarrollo de cada una de sus actividades, la tutorización de dichas actividades en los primeros años de su ejercicio o la prestación de determinados servicios comunes a las personas socias que les proporcione un ámbito donde desempeñar regularmente su actividad profesional.

2. En estas entidades pueden coexistir dos tipos de personas socias: las que prestan orientación, formación, tutoría o servicios complementarios, en cuyo caso, su condición societaria se ajustará a los requisitos establecidos, con carácter general, en el artículo 13.1, y quienes resultan beneficiarias de dichas prestaciones, que habrán de ser

personas físicas. Ambas condiciones podrán recaer, según los casos, en cualquiera de los socios o socias, prevaleciendo a estos efectos, la condición de persona física.

3. Reglamentariamente, se regularán determinados aspectos de esta modalidad cooperativa, especialmente en lo relativo a su objeto, duración de la prestación de trabajo, estatuto de la persona socia y ejercicio de derechos y deberes sociales.

2. Lei 12/2015, de 9 de xullo, de cooperativas. Comunidade Autónoma de Cataluña.

A cooperativa de fomento empresarial, regulada na Disposición adicional terceira da Lei 12/2015, do 9 de xullo, de cooperativas de Catalunya, que remite ao regulamento a clase de cooperativa á que se asimilan. En canto ao seu obxecto, régulase de forma similar á cooperativa de impulso empresarial andaluza.

Disposición adicional tercera. Cooperativas de fomento empresarial.

1. Las cooperativas de fomento empresarial son las que tienen por objeto social prioritario el apoyo a la creación y al crecimiento de actividades económicas y sociales desarrolladas por nuevos emprendedores.

2. Las cooperativas de fomento empresarial deben fijar como prioridad, en el marco de la actividad cooperativizada, la iniciativa emprendedora de los socios y promover por medio de actividades como la orientación profesional, la facilitación de habilidades empresariales precisas para el desarrollo de cada una de sus actividades, la tutorización de estas actividades en los primeros años de ejercicio o la prestación de determinados servicios comunes a los socios que les proporcione un ámbito donde desarrollar su actividad profesional.

3. La clase de cooperativa de fomento empresarial debe regularse por reglamento.

3. Lei 9/2018, de 30 de outubro, de sociedades cooperativas de Extremadura.

A cooperativa de impulso empresarial regulada no artigo 172 da Lei 9/2018, do 30 de outubro, de sociedades cooperativas de Extremadura, que tamén as considera «cooperativas especiais», e que fai fincapé no seu carácter de prestadora de servizos.

Sociedades cooperativas de impulso empresarial. Artículo 172 Objeto y régimen jurídico.

1. Son sociedades cooperativas de impulso empresarial aquellas cuyo objeto social consiste en canalizar, en el ámbito de su organización, la iniciativa emprendedora de sus socios, mediante la orientación profesional, la provisión de habilidades empresariales precisas para el desarrollo de cada una de sus actividades, la tutorización de dichas actividades en los primeros años de actividad o la prestación de determinados servicios comunes a los socios.

2. Las sociedades cooperativas de impulso empresarial asocian a personas jurídico-públicas o a entidades sin ánimo de lucro que prestan orientación, formación, tutoría o servicios complementarios para otros socios personas físicas de la sociedad cooperativa, quienes resultan beneficiarios de dichas prestaciones, y quienes prestan trabajos en nombre de la sociedad cooperativa para terceros.

4. Lei de Cantabria 6/2013, de 6 de novembro, de Cooperativas de Cantabria.

A cooperativa de impulso empresarial, regulada no artigo 130 da Lei 6/2013, do 6 de novembro, de Cooperativas de Cantabria regula de forma similar o obxecto da cooperativa, pero non determina a que categoría pertence, senón que as agrupa nas cooperativas especiais.

De las cooperativas de impulso empresarial. Artículo 130:

1. Son sociedades cooperativas de impulso empresarial las que tienen como objeto canalizar la iniciativa emprendedora de sus socios, mediante la orientación profesional, la provisión de habilidades empresariales, o la prestación de servicios comunes. También podrán tener por objeto la intermediación laboral, a través de la normalización y regularización de actividades económicas informales.

2. En estas cooperativas pueden existir dos tipos de socios:

a) Los socios prestadores de servicios o de estructura, que podrán ser personas físicas o jurídicas, públicas o privadas. Son los responsables del correcto funcionamiento social, económico y financiero de la cooperativa.

b) Los socios ordinarios o receptores de servicios, que podrán ser únicamente personas físicas, y prestarán su trabajo a través de la cooperativa.

3. Reglamentariamente, se regularán determinados aspectos de esta modalidad de cooperativa, especialmente lo relativo a su objeto, duración de la prestación de trabajo, estatuto del socio y ejercicio de derechos y deberes.

5. Decreto Legislativo 2/2015, de 15 de maio, del Consell, polo que aproba o texto refundido da Lei de Cooperativas da Comunitat Valenciana.

A cooperativa de emprendemento regulada no artigo 97 bis da Lei 2/2015, do 15 de maio, de sociedades cooperativas da Comunidade Valenciana, que foi introducido polo Decreto Lei 4/2023, do 10 de marzo, con Consell Valenciano, atópase vixente dende o pasado 15 marzo de 2023, sendo a regulación mais recente de este tipo de cooperativas no ámbito autonómico.

Artículo 97 bis. Cooperativas de emprendimiento.

1. La finalidad de las cooperativas de emprendimiento es fomentar el empleo cooperativo y favorecer un desarrollo socioeconómico sostenible e innovador. Estas cooperativas tienen por objeto generar comunidades de ayuda mutua en torno a la necesidad común de las personas socias de crear su propio puesto de trabajo en unas condiciones que le permitan un desarrollo profesional acorde a sus capacidades y aspiraciones personales.

2. Podrán incorporarse a la cooperativa de emprendimiento personas físicas portadoras de un proyecto empresarial que aspiren a constituirse en cooperativa. La permanencia

en la cooperativa de estos socios y socias, que en ningún caso podrá exceder del plazo de un año, estará limitada al tiempo necesario para finalizar y poner a prueba su proyecto empresarial, así como para tomar la decisión de constituir o no una cooperativa. Transcurrido este tiempo, la persona socia causará baja y tendrá derecho a la liquidación de su aportación obligatoria a capital, que le será reembolsada en el momento de la baja sin que sean de aplicación los plazos máximos de reembolso previstos en el artículo 61 de esta ley. Estos socios y socias tendrán los mismos derechos y obligaciones previstos en esta ley cualquier persona socia de carácter indefinido y su aportación a capital será la que establezcan los estatutos sociales de la cooperativa.

3. También podrán integrarse como socios de las cooperativas de emprendimiento personas jurídicas que tengan por objeto el fomento del cooperativismo o del emprendimiento en territorio de la Comunitat Valenciana, o bien la lucha contra el desempleo. Su permanencia en la cooperativa tendrá carácter indefinido.

4. La cooperativa, dentro de su objeto social, prestará a sus socios servicios de formación, acompañamiento y asesoramiento, sobre todo en aspectos relacionados con el cooperativismo, la gestión empresarial y el emprendimiento, y podrá generar oportunidades para someter las ideas de negocio de sus socios y socias a una prueba de viabilidad comercial en condiciones de realidad. Para realizar dicha prueba, la cooperativa proveerá al mercado de servicios relacionados con los proyectos de autoempleo que albergue en su seno, y podrá contratar a sus socios y socias por el tiempo que resulte imprescindible.

5. Las relaciones comerciales que la cooperativa establezca para el desarrollo de su objeto social formarán parte de su actividad cooperativizada y tendrán la consideración a todos los efectos de operaciones con los socios.

6. Lei 11/2019, de 20 de decembro, de Cooperativas de Euskadi.

Esta norma de reciente modificación, expón no seu prólogo que inclúe unha nova clase de cooperativa de fomento empresarial, como resposta do cooperativismo ao apoio á creación e crecemento de actividades económicas e sociais desenvoltas por novos emprendedores ou emprendedoras. E así é como introduce esta novidosa figura nas clases de cooperativas que regula:

Artículo 135. Cooperativas de fomento empresarial.

1. Las cooperativas de fomento empresarial son las que tienen por objeto social el apoyo a la creación y al crecimiento de actividades económicas y sociales desarrolladas por nuevos emprendedores y emprendedoras.

2. Las cooperativas de fomento empresarial deben fijar como prioridad, en el marco de la actividad cooperativizada, la iniciativa emprendedora de los socios y socias y promover, por medio de actividades como la orientación profesional, la facilitación de habilidades empresariales precisas para el desarrollo de cada una de sus actividades y la tutorización de estas actividades en los primeros años de ejercicio.

4.1 Cooperativas de Impulso empresarial en funcionamiento

4.1.1 Modelo SMART IBERICA DE IMPULSO EMPRESARIAL, S. COOP. AND.

En abril de 2013 ten lugar a constitución da “primeira cooperativa de impulso empresarial española”, Smart. De feito, a creación desta forma xurídica innovadora no contexto español inspirouse no modelo cooperativo francés e belga para o seu desenvolvemento normativo.

Actualmente, Smart é unha comunidade colaborativa con máis de 3000 socios activos, pioneira na transformación dos ecosistemas de traballo no gremio das artes, a creatividade e o entretemento.

É parte dunha rede europea conectada con presenza en 9 países co propósito de liderar a transición cara a un ecosistema profesional creativo sostible: Making Europe Work.

A estrutura de Smart Ibérica mantense co 7,5% da base imponible de cada actividade:

- O 6,5 % destínase ao mantemento da cooperativa e dos servizos mutualizados: seguro de responsabilidade civil, prevención de riscos laborais, pago de impostos, xestións e trámites administrativos, contabilidade, asesoramento xurídico etc.
- O 1% destínase ao Fondo de garantías, que garante o pago dos impostos de seguridade social e Facenda fronte a posible falta de pagamentos que sufra a Cooperativa para afrontar os devanditos gastos en momentos puntuais.

1. Regulación.

Smart Ibérica de Impulso Empresarial Sociedade Cooperativa Andaluza constitúese como unha Cooperativa de Impulso Empresarial, cuxa finalidade primordial é a orientación, formación, titoría ou prestación de servizos ás súas persoas socias usuarias e a realización de tarefas de intermediación entre estes e as terceiras persoas ás que prestan os seus servizos, de conformidade co establecido nos artigos 93 da Lei 14/2011, do 23 de decembro, de Sociedades Cooperativas Andaluza (en diante, LSCA) e 81 a 86 do Decreto 123/2014, do 2 de setembro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 14/2011, do 23 de decembro, de Sociedades Cooperativas Andaluza (en diante, RLSCA).

Artículo 93. Cooperativas de impulso empresarial.

1. Son sociedades cooperativas de impulso empresarial las que tienen como objeto social prioritario canalizar, en el ámbito de su organización, la iniciativa emprendedora de sus socios y socias, mediante la orientación profesional, la provisión de habilidades empresariales precisas para el desarrollo de cada una de sus actividades, la tutorización de dichas actividades en los primeros años de su ejercicio o la prestación de determinados servicios comunes a las personas socias que les proporcione un ámbito donde desempeñar regularmente su actividad profesional.

2. En estas entidades pueden coexistir dos tipos de personas socias: las que prestan orientación, formación, tutoría o servicios complementarios, en cuyo caso, su condición societaria se ajustará a los requisitos establecidos, con carácter general, en el artículo 13.1, y quienes resultan beneficiarias de dichas prestaciones, que habrán de ser personas físicas. Ambas condiciones podrán recaer, según los casos, en cualquiera de los socios o socias, prevaleciendo a estos efectos, la condición de persona física.

3. Reglamentariamente, se regularán determinados aspectos de esta modalidad cooperativa, especialmente en lo relativo a su objeto, duración de la prestación de trabajo, estatuto de la persona socia y ejercicio de derechos y deberes sociales.

2. Objeto social.

Os estatutos definen o seu obxecto social no artigo 2. SMART IBERICA DE IMPULSO EMPRESARIAL, S. Coop. And., defínese como unha entidade de economía social, democrática, solidaria e sen ánimo de lucro.

O obxecto social desta Sociedade Cooperativa é a actividade de orientación, formación, tutoría e prestación de servizos mutualizados aos artistas, creativos e traballadores intermitentes do sector cultural e a prestación de servizos artísticos, creativos e culturais á sociedade en xeral, a entidades tanto públicas como privadas. Así mesmo poderán levar a cabo outras actividades afíns e coherentes coas sinaladas anteriormente.

A actividade que Smart Ibérica de Impulso Empresarial S. Coop. And. proporciona ás súas socias e socios usuarios, poderá adoptar un carácter temporal, ligada ao lanzamento de determinados proxectos, ou un carácter estable, unida ao acompañamento duradeiro da actividade emprendedora.

A cooperativa Smart Ibérica de Impulso Empresarial tamén poderá realizar tarefas de intermediación entre os seus socios e socias usuarios da citada actividade e as terceiras persoas ás que, á súa vez, aqueles presten os seus servizos.

3. Clases de persoas socias.

Nestas entidades poden coexistir dous tipos de persoas socias: as que prestan orientación, formación, tutoría ou servizos complementarios, e quen resulta beneficiarias das devanditas prestacións, que haberán de ser persoas físicas.

Ambas as condicións poderán recaer, segundo os casos, en calquera dos socios ou socias, prevalecendo para estes efectos, a condición de persoa física.

Poderán ser persoas socias traballadoras da sociedade cooperativa:

1.- Toda persoa física que poida prestar o seu traballo persoal nas actividades que desenvolva a sociedade e que se comprometan a desempeñalo con lealdade e eficacia. A relación das persoas socias traballadoras coa cooperativa é de carácter societario.

2.- Os traballadores e traballadoras con contrato laboral por tempo indefinido con máis dun ano de antigüidade na sociedade cooperativa, que reúnan os requisitos de admisibilidade

nestes estatutos, deberán ser admitidos como persoas socias se o solicitan, e sempre que supere satisfactoriamente o período de proba societario.

O aspirante a socio deberá de superar un período de proba laboral de tres meses, durante o cal poderá resolverse a súa vinculación coa Sociedade Cooperativa por decisión unilateral do Consello Reitor ou do aspirante en situación de proba.

Os aspirantes a socios, durante o período en que se atopen en situación de proba laboral, terán os dereitos e obrigacións propias dos socios, excepto as seguintes:

- a) Non poderán ser elixidos para os órganos dos cargos societarios.
- b) Non estarán obrigados nin facultados para facer achegas ao capital social nin para desembolsar a cota de ingreso.
- c) Non lles alcanzará a imputación de perdas durante o devandito período.

Con independencia do período de proba laboral, o aspirante a socio ou socia deberá de superar un período de proba societario, simultáneo ou posterior ao laboral pero en ningún caso superior a 12 meses, durante o cal poida a sociedade cooperativa contrastar as condicións de índole empresarial da persoa traballadora aspirante a socio ou socia, e esta, as condicións societarias que reúne a empresa á que aspira a ingresar como persoa socia.

Durante o período de proba societario, tanto o Consello Reitor como a persoa aspirante a socio ou socia poderán resolver o vínculo societario provisional por decisión unilateral sen que iso obste ao mantemento da relación laboral.

Clases de persoas socias:

a. Persoas socias de estrutura.

Son persoas socias de estrutura, as que prestan orientación, formación, titoría ou servizos complementarios. As persoas socias de estrutura ostentarán como máximo ata o 51% dos votos sociais nas votacións que teñan lugar no seo da Asemblea Xeral.

b. Persoas socias usuarias.

Son persoas socias usuarias quen recibe ditas prestacións. Só poden ser persoas físicas, poderán prestar o seu traballo a través da cooperativa a tempo total, a tempo parcial, con carácter estacional ou con carácter intermitente. En calquera caso, a pervivencia do vínculo societario irá conectado á existencia e desenvolvemento da actividade.

c. Persoas socias temporais.

Poderán integrarse persoas socias co carácter de temporais cando a sociedade vaia a realizar ou estea a realizar unha actividade sensiblemente superior á que viña desenvolvendo, con orixe nun encargo ou contrato de duración determinada, igual ou superior a seis meses.

A persoa socia temporal terá o mesmo estatuto xurídico que a persoa socia traballadora, coas seguintes particularidades:

a) Unha vez finalizado o encargo ou contrato e, no seu caso, as sucesivas prórrogas, perderá dita condición, séndolle de aplicación a baixa obrigatoria. En calquera caso ninguén poderá pertencer á cooperativa a título de persoa socia temporal por un prazo superior a 6 anos, a cuxo termo causará baixa na entidade ou devirá persoa socia traballadora.

b) Só poderá esixirse a estas persoas socias que realicen achegas ao capital social no caso de que o contrato que motive a súa incorporación esténdase, polo menos, a 2 anos.

c) A persoa socia temporal terá, en todo caso, dereito a percibir, con carácter mensual, anticipos laborais en contía non inferior á establecida no convenio vixente na zona para os traballadores por conta allea da mesma actividade e categoría.

d. Persoa socia inactiva.

A persoa socia que deixe de realizar a actividade cooperativizada poderá ser autorizada polo órgano de administración para manter a súa vinculación social en concepto de persoa socia inactiva.

e. Persoa socia colaboradora.

Poderán formar parte da sociedade como persoas socias colaboradoras, as persoas físicas ou xurídicas, que sen realizar a actividade ou actividades principais da cooperativa, contribúan á consecución do obxecto social da cooperativa ou participen nalgunhas das accesorias.

f. Persoa investidora.

Poderán formar parte da entidade, como persoas investidoras, aquelas persoas susceptibles de ser socias, que realicen a achega ao capital social que fixe a Asemblea Xeral e que non desenvolvan a actividade cooperativizada.

Non poderán ser persoas investidoras as que realicen actividades da mesma índole que as propias da cooperativa, salvo que medie autorización expresa do órgano de administración.

4. Servizos.

Os servizos que ofrece Smart para dar a cobertura estrutural aos socios/as usuarios son:

- **Financiamento:** Grazas ao fondo de garantías todos os socios/as cooperativistas reciben o anticipo societario entre o 5 e o 12 do mes seguinte da realización do traballo. Isto permite que, aínda que os clientes finais para os que se preste o servizo teñan unha política de pagos a 90 días, o socio/para recibirá a súa remuneración correspondente.
- **Xestión de cobranzas:** O departamento de contabilidade conta con persoas especialistas na xestión de cobranzas, axudando á a mediación de conflitos entre os clientes e Smart.
- **Contabilidade:** Desde a estrutura realízanse todas as accións relativas á contabilidade da actividade. A actividade realízasea Smart e por ese motivo é a

Cooperativa quen realiza todas estas cuestións; desde a emisión de facturas, o envío ao cliente da mesma, as xestións relativas á facturación electrónica, declaracións de IVE e IRPF de provedores, contabilidade de gastos, pagos a provedores, pagos dos anticipos societarios, IAE etc. Cada socio/a conta cunha conta contable para a contabilidade individual do seu proxecto, que baixo petición á súa asesora pódesele facilitar.

- **Legal mercantil:** Smart conta cun departamento xurídico para a revisión de contratos, así como a elaboración dos mesmos. Desde xurídico tamén se fai a revisión de licitacións, subvencións, contratos menores, para a mellora da proposta.
- **Legal laboral:** Smart conta cunha experta en material laboral para o asesoramento e xestión das demandas dos socios/as usuarias neste aspecto.
- **Xestión laboral:** Asesoramento e xestión de altas e baixas en seguridade social, presentación dos seguros sociais, cálculo do IRPF, incapacidade temporal, comunicación dos cambios que saen en materia de seguridade social, é dicir, todo o relativo á xestións relativas na seguridade social.
- **Prevención de riscos laborais:** Smart ten un servizo de prevención propio.
- **Seguro de responsabilidade civil:** Smart conta con tres seguros de responsabilidade civil para dar unha maior cobertura ás actividades dos seus socios/as. O feito de que sexa un seguro compartido fai que a contía para cubrir sexa de ata 750.000 euros por socio/a e sinistro.

4.1.2 Modelo FEVECTA.

1. Regulación.

Coa denominación de "BETAEMPREENDEDORES, COOP V." constitúese esta Cooperativa, con ausencia total de ánimo de lucro, con plena personalidade xurídica e con responsabilidade limitada dos seus socios/socias polas obrigacións sociais.

Constitúese ao amparo do Texto Refundido da Lei de Cooperativas da Comunitat Valenciana aprobada polo Decreto Legislativo 2/2015, do 15 de maio do Consell da Generalitat Valenciana.

Artículo 97 bis. Cooperativas de emprendimiento.

1. La finalidad de las cooperativas de emprendimiento es fomentar el empleo cooperativo y favorecer un desarrollo socioeconómico sostenible e innovador. Estas cooperativas tienen por objeto generar comunidades de ayuda mutua en torno a la necesidad común de las personas socias de crear su propio puesto de trabajo en unas condiciones que le permitan un desarrollo profesional acorde a sus capacidades y aspiraciones personales

2. Podrán incorporarse a la cooperativa de emprendimiento personas físicas portadoras de un proyecto empresarial que aspiren a constituirse en cooperativa. La permanencia en la cooperativa de estos socios y socias, que en ningún caso podrá exceder del plazo de un año, estará limitada al tiempo necesario para finalizar y poner a prueba su proyecto empresarial, así como para tomar la decisión de constituir o no una cooperativa. Trascurrido este tiempo, la persona socia causará baja y tendrá derecho a la liquidación de su aportación obligatoria a capital, que le será reembolsada en el momento de la baja sin que sean de aplicación los plazos máximos de reembolso previstos en el artículo 61 de esta ley. Estos socios y socias tendrán los mismos derechos y obligaciones previstos en esta ley cualquier persona socia de carácter indefinido y su aportación a capital será la que establezcan los estatutos sociales de la cooperativa.

3. También podrán integrarse como socios de las cooperativas de emprendimiento personas jurídicas que tengan por objeto el fomento del cooperativismo o del emprendimiento en territorio de la Comunitat Valenciana, o bien la lucha contra el desempleo. Su permanencia en la cooperativa tendrá carácter indefinido.

4. La cooperativa, dentro de su objeto social, prestará a sus socios servicios de formación, acompañamiento y asesoramiento, sobre todo en aspectos relacionados con el cooperativismo, la gestión empresarial y el emprendimiento, y podrá generar oportunidades para someter las ideas de negocio de sus socios y socias a una prueba de viabilidad comercial en condiciones de realidad. Para realizar dicha prueba, la cooperativa proveerá al mercado de servicios relacionados con los proyectos de autoempleo que albergue en su seno, y podrá contratar a sus socios y socias por el tiempo que resulte imprescindible.

5. Las relaciones comerciales que la cooperativa establezca para el desarrollo de su objeto social formarán parte de su actividad cooperativizada y tendrán la consideración a todos los efectos de operaciones con los socios.

2. Objecto social.

O obxecto social da Cooperativa será procurar a realización de servizos e operacións que faciliten a actividade profesional dos seus socios a través do desenvolvemento de actividades económicas que apoien o lanzamento e a consolidación no mercado de novas actividades empresariais e profesionais, como medio para a xeración de emprego baixo a fórmula de economía social, coa finalidade de integrar socialmente aos seus socios buscando a mellora na calidade e condicións de vida das persoas.

Para iso a cooperativa prestará servizos destinados á integración laboral de persoas ás que proporcionar unha adecuada socialización, a través do emprego, e xestionará experiencias laborais dos socios consistentes en contratacións laborais, incluídas no seu proceso de integración, pola propia cooperativa.

Para o cumprimento do seu obxecto social a cooperativa poderá operar con persoas non socias, tanto físicas como xurídicas, destinando o resultado destas operacións conforme ao disposto no Texto Refundido da Lei de Cooperativas da Comunidade Valenciana.

3. Clases de persoas socias.

Esta cooperativa conta con dous tipos de persoas socias.

- Poderán ser socias todas as **persoas físicas** con dificultades de integración social, pola súa condición de desempregados, que poidan conseguir a través do emprego a súa integración social testando a súa idea de negocio no mercado a través da cooperativa, e aquelas persoas físicas que as acompañan como potenciais socios do seu proxecto de autoemprego cooperativo.

- **Persoas xurídicas** e entidades en cuxo obxecto se contemple o fomento da actividade emprendedora ou da economía social, como forma de incorporación ao mercado laboral, como medio de inserción social.

4.2 Figuras Afíns noutras lexislacións autonómicas

Por outra banda, temos así mesmo outras «cooperativas de fomento do emprendemento» xeradas sen marco xurídico específico que as sustente, e que se caracterizan por dedicarse unicamente á actividade de «incubadora» de empresas, pero coa diferenza, respecto das incubadoras tradicionais, de proporcionar aos seus socios a estrutura empresarial necesaria para desenvolver a súa actividade a través da cooperativa (e, por tanto, facturar aos seus clientes).

A diferenza de Andalucía, Cantabria, Cataluña e Extremadura, que previron unha forma xurídica específica para este modelo de cooperativa (a cooperativa de impulso empresarial ou de fomento empresarial), as comunidades autónomas onde desenvolven a súa actividade algunhas cooperativas de emprendedores, Navarra e Principado de Asturias, carecen dun marco xurídico específico para iso, polo que tiveron que conxugar as diversas posibilidades que as súas lexislacións lle ofrecían ou permitían, para tratar de construír un modelo que respondera as súas necesidades.

Como consecuencia deste diverso marco normativo, a estrutura xurídica e a organización societaria das cooperativas de emprendedores difiren entre si.

Poden destacarse modelos de cooperativa de emprendedores, CEN e ACELERA que optaron por constituír unha **cooperativa mixta de servizos**, con tres tipos de persoas socias, as prestadoras de servizos, as socias de capital e as socias emprendedoras que adoptan a condición de persoas socias colaboradoras.

E tamén TESTEALO, cooperativa de servizos constituída pola Unión de Cooperativas de Traxo Asociado da rexión de Murcia (UCOMUR), a Universidade de Murcia e a Universidade Politécnica de Cartaxena, o amparo la Lei de Cooperativas da Rexión de Murcia.

Imos analizar por iso a continuación a forma xurídica adoptada, as clases de socios que a integran ou poden integrar e a definición do seu obxecto social estatutario.

4.2.1 Modelo ACELERA.

ACELERA é unha cooperativa de servizos promovida por ASATA e o Concello de Xixón que nace co obxectivo de axudar aos emprendedores a testar a viabilidade real das súas ideas. ACELERA obtivo a cualificación de cooperativa sen ánimo de lucro ao concorrer na mesma os requisitos previstos no art. 182 LCPA.

1. Regulación.

A súa regulación na Lei do Principado de Asturias 4/2010, do 29 de xuño, de Cooperativas atopámola nas COOPERATIVAS DE SERVIZOS, descritas no seu Artigo 172:

1. Son cooperativas de servizos las que asocian a personas físicas o jurídicas, titulares de explotaciones industriales o de servicios y a profesionales o artistas que ejerzan su actividad por cuenta propia, y tienen por objeto la prestación de suministros y servicios, o la producción de bienes y la realización de operaciones encaminadas al mejoramiento económico y técnico de las actividades profesionales o de las explotaciones de sus socios.

2. No podrá ser clasificada como cooperativa de servicios aquélla en cuyos socios y objeto concurren circunstancias o peculiaridades que permitan su clasificación en otra clase de cooperativas.

2. Obxecto social.

Respecto do obxecto social destas cooperativas, consiste na realización de servizos e operacións que faciliten a actividade profesional das súas persoas socias a través do desenvolvemento de actividades económicas que apoiem o lanzamento e a consolidación no mercado de novas actividades empresariais baixo a fórmula de empresa de Economía Social como medio para a xeración de emprego.

Tendo en conta que o/a socio/a ou socios/as cooperativistas son as prestadoras de servizos e que os/as socios/as beneficiarias deses servizos son as persoas socias colaboradoras, haberá que interpretar que a actividade profesional a facilitar pola cooperativa de fomento do emprendemento, é principalmente a das socias prestadoras de servizos, o que xustifica tamén que sexan estas as que gocen de maiores dereitos na cooperativa. As persoas socias emprendedoras do proxecto desenvolven a súa actividade co CIF de ACELERA.

A Cooperativa cumpre con todos os requisitos esixidos ás empresas en materia de Riscos Laborais, LOPD e demais regulacións legais e dispón dun seguro de responsabilidade civil para a actividade que realiza.

A Contabilidade é levada a nome de ACELERA, con liquidación á persoa emprendedora en función dos ingresos e gastos xerados.

3. Clases de persoas socias.

Esta cooperativa conta con tres tipos de persoas socias.

Por unha banda, **persoas socias de capital** (titulares de partes sociais con voto) que deben ser, segundo os seus estatutos, persoas xurídicas en cuxo obxecto social se contemple o fomento da economía social; por outra, **persoas socias prestadoras do servizo**, persoas físicas ou xurídicas, que prestan algúns dos servizos relacionados co obxecto social da cooperativa; e por último, como **persoas socias colaboradoras**, as persoas físicas que desexan testar a súa idea de negocio no mercado.

É dicir, as persoas socias emprendedoras, beneficiarias dos servizos prestados pola cooperativa, teñen a consideración de persoas socias colaboradoras, que non son

propriadamente persoas socias cooperativistas, o que se ve traducido en menores dereitos políticos e económicos.

O proceso de incorporación da persoa socia colaboradora é o seguinte:

1. Os equipos de emprendedores que desexen testar os seus proxectos con carácter previo á constitución dunha empresa de Economía Social poderán solicitar a súa admisión en ACELERA en calidade de persoas socias usuarias.
2. O equipo deberá presentar unha solicitude de admisión, xunto a un proxecto empresarial viable desde o punto de vista técnico e económico. Coa entrega desta documentación procederase á apertura dun expediente de admisión ao que se incorporará un informe emitido por un comité técnico da cooperativa.
3. O equipo de asesoramento realiza unha proposta e valoración de participación na Cooperativa de Emprendedores que debe ser aprobada por parte do Consello Reitor da Cooperativa.
4. Asinarase un contrato de apoio a emprendedores que suporá a entrada formal como persoa socia na Cooperativa.
5. Unha vez aprobada a admisión dun proxecto, cada un dos membros do equipo de promotores realiza a súa entrada na cooperativa a título persoal e adquire os seguintes compromisos: a) A realización de achega obrigatoria individual que confire a condición de persoa socia colaboradora ou usuaria por parte de cada membro do equipo; b) Pago de cota periódica por parte de cada un dos membros do equipo.
6. Unha vez finalizada a execución do proxectos, os promotores solicitarán a súa baixa na cooperativa e a devolución da achega obrigatoria individual realizada no momento da súa incorporación. A liquidación de cantidades entre os socios colaboradores e a cooperativa efectuarase de acordo co procedemento establecido no contrato suscrito entre as partes.

4.2.2 Modelo TESTEALO.

No ano 2022 constitúese como cooperativa de servizos INNOVADORES MARE NOSTRUM SOCIEDADE COOPERATIVA, sendo os seus socios a Unión de Cooperativas de Traballo Asociado da rexión de Murcia (UCOMUR), a Universidade de Murcia e a Universidade Politécnica de Cartaxena.

1. Regulación.

Constitúense ao amparo da Lei 8/2006 do 16 de novembro de sociedades cooperativas da rexión de Murcia:

Sociedades cooperativas de Servicios. Artículo 121 Concepto y caracteres:

1. Son sociedades cooperativas de servicios las que asocian a personas físicas o jurídicas, titulares de explotaciones industriales o de servicios y a profesionales o artistas que ejerzan su actividad por cuenta propia, y tienen por objeto la prestación de suministros y servicios, o la producción de bienes y la realización de operaciones encaminadas al mejoramiento económico y técnico de las actividades profesionales o de las explotaciones de sus socios.

2. Obxecto social.

O obxecto social desta cooperativa é a realización de servizos e operacións que faciliten a actividade profesional dos seus socios a través do desenvolvemento de actividades económicas que apoiem o lanzamento e a consolidación no mercado de nova actividades empresariais como un medio para a xeración de emprego.

En concreto de alta nos seguintes epígrafes do CNAE:

- 6910 actividades xurídicas.
- 6920 actividades de contabilidade teneduría de libros auditoría e asesoría fiscal.
- 7022 outras actividades de consultoría de xestión empresarial.
- 8299 outras actividades de apoio ás empresas.
- 8559 outras educación.
- 8560 actividades auxiliares á educación.

2. Clases de persoas socias.

Para adquirir a condición de socio ou socia con posterioridade á constitución da cooperativa será necesario ser admitido polo Consello Reitor e subscribir e desembolsar a achega obrigatoria. O procedemento de admisión e contrato ca Cooperativa establececese como segue:

A persoa interesada formulará a solicitude de admisión por escrito dirixida ao Consello Reitor. Unha vez admitida se subscribe un contrato de comisión, de cesión do dereito de

explotación de negocio, e de incorporación das persoas socias á cooperativa de emprendedores “INNOVADORES MARE NOSTRUM S. COOP”.

Por medio do devandito contrato preténdese que as persoas emprendedoras poidan beneficiarse da estrutura (recursos humanos e materiais) de que dispón a Cooperativa de Emprendedores para iniciar as actividades en que consiste o proxecto empresarial do que son titulares, de forma que poidan contrastar de maneira real o modelo de negocio no mercado.

A duración do contrato é un período de seis meses prorrogable de forma consecutiva, por un prazo de seis meses e catro máis adicionais se a dirección da Cooperativa estímao oportuno. Para o cumprimento deste obxectivo formalízanse os seguintes contratos:

1.- Contrato de Comisión:

As persoas emprendedoras encargan á Cooperativa a realización, por conta propia, de todas as actuacións que considere necesarias para o testeo da idea de negocio no mercado.

Pola súa banda a Cooperativa entregará ás persoas emprendedoras un “programa de actividades” no que deberán participar, e cuxa finalidade será avanzar co seu proxecto empresarial, contrastar no mercado as hipóteses sobre a viabilidade do proxecto en condicións normais de mercado, e a súa capacitación no modelo de empresa de Economía Social e a xestión da súa futura empresa.

Todas as operacións económicas e financeiras que se realicen durante o testeo da idea de negocio serán rexistradas na contabilidade da Cooperativa.

Á finalización do contrato a Cooperativa emitirá unha factura co seu IVE correspondente a nome da nova empresa creada polas persoas emprendedoras, e se non a houberse, a nome das persoas emprendedoras polo total do importe abonado á Cooperativa en concepto de execución do contrato de comisión, é dicir, polos servizos recibidos durante a súa pertenza á mesma.

2.- Contrato de cesión do dereito de explotación dun ou máis negocios.

A execución das actuacións por parte da Cooperativa conlevará a cesión, por parte das persoas emprendedoras, do dereito de explotación do negocio en que consista o proxecto empresarial.

Ao finalizar o contrato de cesión do dereito de explotación de negocio, as persoas emprendedoras ou a empresa a través da cal vaian continuar a actividade económica, emitirán unha única factura á Cooperativa co seu IVE correspondente, en concepto de cesión do dereito de explotación do negocio. O importe da devandita factura será o que indique a Cooperativa e corresponderá ao saldo neto do proxecto que figure na contabilidade do proxecto á data de finalización do contrato.

A Cooperativa será a que xuridicamente figure na contratación con terceiros clientes e provedores relacionados coa execución do proxecto empresarial, aínda que o proxecto dirixírase ao mercado coa súa propia marca. Neste sentido, as persoas emprendedoras non poderán ser titulares de acción algunha contra os devanditos clientes ou provedores sen consentimento expreso da Cooperativa e, correlativamente, estes non poderán exercer acción algunha contra as persoas emprendedoras.

3.- Servizos prestados pola Cooperativa.

O programa de actividades está conformado ao redor da orientación para a definición e posta en marcha do proxecto no mercado e a capacitación das persoas emprendedoras principalmente no modelo de empresa de Economía Social e a futura xestión da mesma a partir da súa saída da Cooperativa. O programa de actividades comprende os seguintes recursos e actuacións:

- **Acompañamento comercial básico no lanzamento comercial:** Orientación para a definición e posta en marcha da acción comercial (Concreción da oferta de servizos/produtos a realizar, argumentario, discurso comercial, estratexia de lanzamento comercial, política de prezos).
- **Xestión Administrativa:** levanza desde a Cooperativa da contabilidade, a emisión e recepción de facturas, xestión de cobranzas e pagos, xestión laboral de altas e baixas, nóminas e obrigacións coa Seguridade Social, confección e presentación de declaracións tributarias e cumprimento de obrigacións fiscais e mercantís.
- **Contratación do seguro de responsabilidade civil,** e no seu caso, aqueles seguros adicionais que sexan necesarios para cubrir as contingencias derivadas da propia actividade do negocio (estes últimos correrán a cargo do proxecto emprendedor).
- **Cobertura en materias xurídico-mercantil, contable e fiscal:** A Cooperativa adoptará as medidas que considere máis adecuadas para o negocio, en aplicación das novas disposicións que entren en vigor e que afecten as actividades en que consista o proxecto.
- **Capacitación de emprendedores en aspectos de xestión empresarial:** Posta ao dispor de sesións formativas en distintas temáticas de xestión para a capacitación das persoas emprendedoras na xestión da súa futura empresa.
- **Actividades conxuntas onde compartir experiencias, coñecemento e avances dos proxectos:** Participación en sesións mensuais con outros proxectos para o seguimento do avance de proxectos, e a organización doutras actividades para potenciar a interrelación entre proxectos e o apoio entre eles.
- **Espazos de traballo e recursos materiais.** Durante a etapa inicial as persoas emprendedoras terán acceso a zonas de traballo compartida, recursos comúns (equipos informáticos, zona wifi, equipo multifunción) e salas de reunións onde traballar cos socios, atender a clientes ou establecer relación con outros proxectos.

4.3 As Cooperativas na normativa Portuguesa

A normativa cooperativa portuguesa baséase en catro cimentos fundamentais:

- a) A Constitución da República Portuguesa;
- b) A Lei Básica de Economía Social;
- c) O Código Cooperativo Portugués (CCP);
- d) A lexislación que regula especificamente cada unha das tipoloxías de cooperativas existentes en Portugal.

A Constitución da República Portuguesa e o Código Cooperativo Portugués aplícanse a todas as formas de cooperativas constituídas no país luso, mentres que as outras normas van a ter cabida en cada un dos respectivos sectores cooperativos. Resulta importante remarcar que en 2015, reformouse o Código Cooperativo Portugués para adaptar a lexislación portuguesa ás novas demandas en relación coa gobernanza cooperativa e o seu distinto réxime económico, sen abandonar os principios cooperativos establecidos pola Alianza Cooperativa Internacional (ACI) sobre a identidade cooperativa (Adhesión voluntaria e aberta; a xestión democrática dos membros; participación económica dos membros; autonomía e independencia; a educación, formación e información; cooperación entre cooperativas e interese pola comunidade).

A Constitución da República Portuguesa de 1976 outorga ás cooperativas un papel relevante na economía do país, recoñecendo ao sector cooperativo no artigo 82 que distingue **tres sectores de propiedade dos medios de produción: o público, o privado e o cooperativo e social**. Tamén o artigo 61, que consagra o dereito á libre constitución de cooperativas observando os principios da ACI, e declara que as cooperativas desenvolven libremente as súas actividades e poden agruparse en unións, federacións ou confederacións e outras formas de organización. Pola súa banda, o artigo 89 da Constitución establece o deber do Estado de estimular e apoiar a creación e a actividade de cooperativas, debendo definir non só os beneficios fiscais e financeiros destas, senón tamén as condicións máis favorables para a obtención de crédito e auxilio técnico. Outros artigos do texto constitucional tamén reivindican o cooperativismo nas políticas agrarias (arts. 94-95), da vivenda (art. 65), do ensino (art. 75) ou da defensa das persoas consumidoras (art. 60).

O Código Cooperativo Portugués comprende aspectos xerais do réxime xurídico das cooperativas, relativos ao seu concepto e natureza, constitución, capital social, cotas e títulos de investimento, cooperadores, órganos da cooperativa, reservas e distribución de excedentes, fusión e escisión, disolución, liquidación e transformación das sociedades cooperativas, entre outros.

Paralelamente ao Código Cooperativo que resulta de aplicación a todas as sociedades cooperativas, atópase a lexislación sectorial, de aplicación en atención ao sector de actividade. Neste sentido, as cooperativas agrícolas se rexen polo Decreto-Lei nº335/99, do 20 de agosto; as cooperativas de artesáns, polo Decreto-Lei nº303/81, do 12 de novembro; as cooperativas de comercialización polo Decreto-Lei nº523/99, do 10 de decembro; as cooperativas de consumo polo Decreto-Lei nº522/99, de 10 de decembro; as

cooperativas de crédito polo Decreto-Lei nº24/91, do 11 de xaneiro; as cooperativas culturais por Decreto-Lei nº313/81, do 19 de novembro; as cooperativas de ensino por Decreto-Lei nº441 A/82, do 6 de novembro; as cooperativas de habitación e construción por Decreto-Lei nº502/99, do 19 de novembro; as cooperativas de pesca polo Decreto-Lei nº312/81, do 18 de novembro; as cooperativas de produción obreira polo Decreto-Lei nº309/81, do 16 de novembro; as cooperativas de servizos polo Decreto-Lei nº323/81, do 4 de decembro; as cooperativas de solidariedade social polo Decreto-Lei nº7/98, do 15 de xaneiro e as cooperativas de interese público polo Decreto-lei nº31/84, do 21 de xaneiro. Por último, indicar que a maiores das anteriores normas sectoriais, tamén resulta importante ter en conta a normativa fiscal e de fomento das sociedades cooperativas.

En Portugal cóntase na actualidade con un volume moi importante de sociedades cooperativas constituídas, estando repartidas en doce sectores diferenciados (consumo, comercio, agrícola, crédito, vivenda e construción, produción obreira, artesanía, pesca, cultura, servizos, ensino e solidariedade social), sendo admitida a constitución de cooperativas multisectoriais, ou sexa, que desenvolven actividades de diversos ramos. As cooperativas agrícolas son o sector máis importante, destacando especialmente as cooperativas vinícolas e as cooperativas de lacticinios. Despois existen outros sectores que, con todo, tendo menor dimensión ou con un menor número de representación a nivel cooperativo, teñen unha gran importancia na economía Nacional, como é o caso do sector da distribución, como a alimentaria ou a farmacéutica.

O sector da Economía Social ten un papel moi relevante na creación de emprego en Portugal sendo responsábel no ano 2016 do 5,3% do emprego total e do 6,1% do emprego remunerado da Economía Nacional (INE/CASES, 2019: 28). Dentro da Economía Social, o sector cooperativo revelou-se como o terceiro maior empregador contribuíndo con cerca 10,5% do emprego e presentando tamén unha contribución moi relevante para o emprego nacional.

Como pode observarse, non existe na normativa lusa unha referencia específica ás cooperativas de fomento ou impulso do emprendemento nin tampouco se atoparon exemplos significativos de entidades constituídas baixo esta fórmula empresarial que tiveran por obxecto a canalización da iniciativa emprendedora dos seus socios e socias mediante a prestación de servizos de orientación profesional, a provisión de habilidades empresariais, a titorización das actividades que pretenden desenvolver, etc.

En canto a se poderían encaixar dentro de sectores do cooperativo xa existente na lexislación portuguesa, indicar que consideramos que poderían atopar acomodo con certas particularidades para poder desenvolverse dentro do Decreto-Lei nº323/81, do 4 de decembro, que regula as **cooperativas de prestación de servizos**.

O artigo segundo do Decreto-Lei nº323/81, do 4 de decembro establece que: “1 – Son cooperativas de servizos as que teñan por obxecto principal a prestación de servizos, exceptuados aqueles que se encontran expresamente abrangidos por lexislación aplicable a outro ramo do sector cooperativo. 2 - **A prestación de servizos caracterízase polo fornecemento pola cooperativa, aos seus membros ou a terceiros, con ou sen remuneración, de certos resultados de traballo, intelectual ou manual, a través de contrato de prestación de servizos ou de calquera outros instrumentos xurídicos que poidan servir a mesma finalidade.** 3 - A utilización da forma cooperativa non exime da obrigatoriedade de conformidade do exercicio da súa actividade coa lei, da obtención de autorizacións e licenzas e doutras formalidades exixibles nos termos legais, debendo as entidades de quen dependen as referidas autorizacións e licenzas ter en conta a especial natureza e función social das cooperativas.”

Pola súa banda, o artigo terceiro recolle a clasificación das cooperativas de servizos en relación ao obxecto que poden desenvolver e os seus membros, establecendo que “2 –*En canto ao obxectivo poden, entre outras, desenvolver actividades nas seguintes áreas: a) Transportes; b) Aluguer de máquinas e equipamentos; c) **Asistencia técnica**; d) Distribución; e) Comunicacions; f) Explotación de establecementos turísticos, hoteleiros e similares; g) Seguros; h) Solidariedade social. 3 – En canto aos membros divídense en: a) Cooperativas de produtores de servizos; b) Cooperativas de usuarias de servizos.*”

O artigo sétimo, que regula a contribución de capital e traballo, indica que “1 – *Nas cooperativas de produtores de servizos a adquisición e mantemento da calidade de membro da cooperativa dependen **obrigatoriamente, e para todos os cooperadores, da súa contribución para a cooperativa con capital e traballo**, salvo, canto a este, o caso dos membros que posteriormente á admisión se incapaciten para o traballo por razón de accidente, de doenza ou de idade.*”

5. Viabilidade de Incorporación á Lei de Cooperativas de Galicia

Proposta de introdución da tipoloxía de Cooperativas de fomento do Emprendemento na reforma da Lei 5/1998, do 18 de decembro, de Cooperativas de Galicia, como mecanismo para desenvolver a innovación social e o cooperativismo de formatos emerxentes.

CAPÍTULO I do TÍTULO III que regula as CLASES DE COOPERATIVAS

SECCIÓN 17ª Cooperativas de fomento do emprendemento.

Artigo X. Obxecto, suxeitos e ámbito de aplicación.

1. As cooperativas de fomento do emprendemento teñen por finalidade o impulso do emprego cooperativo, favorecendo un desenvolvemento socioeconómico sostible e innovador, mediante o apoio á creación e ao crecemento de actividades económicas de novas persoas emprendedoras.

2. O obxecto social das cooperativas de fomento do emprendemento se levará a cabo por medio de actividades de acompañamento, formación e orientación profesional en aspectos relacionados co cooperativismo, facilitación de habilidades empresariais, asesoramento xurídico-laboral e a titorización das actividades desenvoltas polas socias emprendedoras durante o tempo previsto estatutariamente. Poderán levarse a cabo probas de viabilidade comercial en condicións de realidade, para o cal a cooperativa proverá ao mercado de servizos relacionados cos proxectos de autoemprego que albergue no seu seo, e poderá contratar aos seus socios e socias polo tempo que resulte imprescindible.

3. Nas cooperativas de fomento do emprendemento poderán existir dúas tipoloxías de persoas socias, as que se denominan socios e socias de estrutura, que prestan a actividade cooperativizada, e as persoas socias usuarias, que son beneficiarias das devanditas prestacións.

4. As persoas socias usuarias, deberán ser persoas físicas portadoras dun proxecto empresarial que aspiren a constituírse en sociedade cooperativa. A permanencia na cooperativa destes socios e socias, que en ningún caso poderá exceder do prazo dun ano, estará limitada ao tempo necesario para finalizar e poñer a proba o seu proxecto empresarial, así como para tomar a decisión de constituír ou non unha cooperativa.

Transcorrido este tempo, a persoa socia causará baixa e terá dereito á liquidación da súa achega obrigatoria a capital, que lle será reembolsada no momento da baixa sen que sexan de aplicación os prazos máximos de reembolso previstos no artigo 61 desta lei. Estes socios e socias terán os mesmos dereitos e obrigacións previstos nesta lei calquera persoa socia de carácter indefinido e a súa achega a capital será a que establezan os estatutos sociais da cooperativa.

5. As persoas socias de estrutura poderán ser persoas física ou xurídicas e a súa permanencia na cooperativa terá carácter indefinido. Ás persoas socias de estrutura corresponderalles a porcentaxe de votos que estatutariamente se determine, sen que, en ningún caso, poida superar o trinta por cento dos votos sociais, sendo necesario para a adopción de acordos en todas aquelas materias previstas no artigo 37 da Lei 5/1998, de 18 de decembro, sen prexuízo da maioría cualificada esixida no devandito artigo para todos os socios e socias, o voto favorable de, polo menos, dous tercios das persoas socias usuarias asistentes, presentes ou representadas. Cando haxa na sociedade cooperativa persoas socias que reúnen a dobre condición de socio ou socia de estrutura e usuario, exercerán, exclusivamente, o dereito ao voto daquela clase que proporcionalmente resulte maior.

6. As relacións comerciais que a cooperativa estableza para o desenvolvemento do seu obxecto social formarán parte da súa actividade cooperativizada e terán a consideración para todos os efectos de operacións coas persoas socias.

Esta proposta de modificación debería desenvolverse nun regulamento de réxime interno de este tipo de cooperativas no que se prevean expresamente as seguintes cuestións:

- Situación laboral das persoas socias usuarias e implicacións en materia de Seguridade Social.
- Situación fiscal das persoas socias usuarias, perda ou non de bonificacións do RETA.
- Duración máxima da relación da persoa socia usuaria ca Cooperativa.
- Domicilio social e fiscal que prevalecerá na actividade económica.
- Obriga dos proxectos en marcha de adoptar forma de Cooperativa unha vez rematada a relación ca Cooperativa de Emprendemento.
- Tipoloxía de contrato que vincula as persoas socias usuarias ca Cooperativa.
- Cesión á Cooperativa de emprendemento da explotación da idea de negocio.